

Az autójavító Patyi-brigádja

Hatalmas ütessel csap le a présre a vaslemezre. A másodperc egy töredéke — és kész az autóventillátorlapát. Ha kézzel kellene kifűrészelni, reszelni, kőszőrülni, fűrni, kalapálni, talán órákra lenne szükség, míg elkészül. Géppel egyszerűbb. A technika és az ember gondolkodás eredménye.

Gyorsan

Arrább autókifüggető dob; olyan, mint egy kályhaesődarab, csak sokkal „izmosabb” anyagból van. Kalapáccsal, kézzel hajlítani lemezről, bizony derekas munka lehet. Pedig régen így történt. Nehezen, vesződséggel és sokszor a vas „visszarúgott”.

Fehér Vincze és Hartauer Erik, a szegedi autójavító karosszéria lakatosai gondoltak egyet. Először papírt és ceruzát, majd kalapácsot és hegesztőpisztolyt fogtak és megszületett az újítás: a dobhajlító szerszám. Ez a gép is másodperc alatt „kunkorítja” a fekete lemezt hengerré — megkímélve ezzel az embert sok nehéz mozdulattól. Vele a munka szinte „játék”, a balesetveszély megszűnt.

„Szorultságból” újítani

A brigádnapló szerint a három éve alakult kollektív a 30 ilyen újítást adott be. Segítségükkel gyorsabbá vált a karosszériaműhely munkája.

A szegedi üzemből a GAZ-típusú tehergépkocsik javításával foglalkoznak. Szaknyelven a XI-es autójavító a profilgáza. Nagy és nem könnyű feladat ez, amit becsülettel és jól végeznek. Az itt feljavított autók jól „állják a sarat”, motorjaik az újalkal májdnem azonos teljesítményt nyújtanak. De ugyanilyen dicsőreón szólnak az autók „ruhájáról”, a karosszériáról is. A jező: olyanok, mint az újak. Ebben pedig nem kis szerepe van a karosszériásoknak — Patyi Lászlónak és brigádjának.

— Aranykezek, aranyat ér a munkájuk. Még az üveget is összeheszesztették, ha kellene — jellemezte őket az újítás előadó.

Ahogy végigjárom az üzemet, fölültem az a boszorkánykonyha, ahol az elromlott GAZ tehergépkocsik újraszületnek. Jobbra

a gépműhely, a kőszőrűsök, az aivászszerek, majd szemben a bejárati üzemi rész. Végül egy daraboló gépfűrés mellett feltűnik munkahelyük. A karosszérialakatosok munkájáról így beszél Patyi László, a brigádvezető:

— A gyár csak a leg-szükségesebb alkatrészeket szállítja a javító vállalatoknak. Így mi, magunk „szorultunk” rá arra, hogy alkatrészeket készítsünk. Több mint 140 fajta készül itt, ebben a három helyiségben. Aztán sok elkészült, bonyolult alakú darabra mutat, mondja a nevüket is: — Sárvedőlemez, rugósbakok, motorvédőlemez, lökhárítók, hűtő, roló, platógrenda...

Órák helyett percek

Szinte beleszédül a fejem, ennyi név hallatára. Pedig ennek a sokféle autójavítónak az ügyvezető prézszerszámát maga a brigád újításként készítette el. A műhely sarkában falkos szelvény. Polcai telve különböző acélidomokkal. Azoknak a gépeknek a tartozékai, amelyek itt állnak a műhelyben, legtöbbjük szintén újítás.

Mindig ennyi gép segítette itt a munkát?

— Nem. Az elsők szintén itt születtek, a kis lemezhajlító, meg az a kis prés. Ezzel kezdtünk el dolgozni. Ahogy az üzemből fejlődött, úgy nőttek meg a feladataink is. Szerencsére a gépeink is szaporodtak, de ezekhez nekünk kellett kidolgozni a legjobb technológiát, eljárásokat, amivel aztán dolgozunk — mondja Patyi László. — Ezek hétköznapi problémák, akadályok hozták a felszínre. Ha észrevettük, hogy nehezebben

megy valami, mint kellene, azonnal el kezdjük törni a fejünket. A műhelyben, a nagy zajban, itt mi félszavakkal értjük egymást, és mozdulatokból is. Valamelyikünk kitalálta az első mozzanatot, én hozzávettem a másodikat és mindig akadt, aki az utolsó csavart a helyére tette. Így lett egyre több „okos” szerszámunk a jó gépekhez, s így vált szükségessé a közös szakértés is.

Akik a legrégebben dolgoznak együtt, Patyi László, Jójárt János, Balla László, Mamuzics István, Sári Szilveszter, Hartauer Erik. Sokat vitatkoznak. Ezeket a vitákat nem ritkán hegesztőpisztollyal és reszelővel döntik el. Hogyan? Ezekkel az eszközökkel fejezik be a gondolkodással, azután a ceruzával folytatott munkát. A satupadnál születik meg egy-egy új szerszám, amivel az órákat a percek rangjára csökkentik.

Technikai nyugtalanság

— A csuklópánthajtást ezeltől több művelettel oldottuk meg. Ma csak be-tesszük a gépbe, megnyomjuk a gombot és kivesszük a kész darabot. Vagy említhetném akár a gerendavágás megoldását is — mondja Patyi László. — Ezzel az újítással közel ötven percet takarítunk meg. Ez a riport nem is lenne elég ahhoz, hogy valamennyi újításukról, elképzelésükről beszámoljak. A brigád mindig könnyebben és egyszerűbb megoldásokon gondolkodik. Hajtja őket valamiféle technikai nyugtalanság. Ebből a nyugtalanságból eddig mindig új, az ember munkáját könnyítő eszközök, módszerek születtek.

Matkó István

A szövetkezeti tudományos tanács ülése

Szerdán délelőtt Erdői Ferenc elnökletével a SZÖVOSZ székházában ülést tartott a szövetkezeti tudományos tanács. Az ülésen részt vett és felszólalt Nyers Rezső, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, a Központi Bizottság titkára, Szirmai Jenő, a SZÖVOSZ elnöke is.

A szövetkezeti tudományos tanács és a szövetkezeti üzemszervezési iroda a múlt év óta foglalkozik a tudományos kutatásnak egy ná-lunk új ágával, a szövetkezeti szociológiával. Ennek az eredménye az a két tanulmány is, amelyet szerdán megvitattak.

Pártoktatás — közelről

Gyalai Zoltán, a kenderfonógyár párttitkára alig látszik ki az ügyekből. Idegeskedik, mert a saját üzemi munkaköre és a párt dolgai szinte minden percét lekötik, mégis egyre tornyosulnak a problémák.

A pártoktatás nem mindig megy úgy, mint kellene. Né-melyik előadásról sokan hiányoznak, de a megjelenetek egy része is inkább azon izgul, mikor mehet már haza. Részben érthető ez, hiszen várja őket a család és neheztükre esik a hallottak jegyzetelése is. Van közöttük, aki már 10—15 éve lényegében ugyanolyan szintű tanfolyamra járogat és nem törli magát különösebben. Pedig jórészt elvtársak, kommunisták!

A tények nem hazudnak

Különös megállapítások. Legalábbis eltérnek attól a sablontól, amely mindig a tetszetős oldalát mutatja a dolgoknak. Kétfeltekésre azonban nincs ok, mert tények sorakoznak egymás után, amelyek sohasem hazudnak. Pontos listák kerülnek elő, amelyek az ellenőrzés tapasztalatait is feltüntették. A gyárban hat tanfolyamot indítottak tavaly ősszel: ebből három a szocializmus építésének, három pedig a gazdaságpolitika kérdéseit tárgyalja. A hallgatók létszáma összesen 113 fő, köztük 22-en pártönkivüliek. Működik még egy marxista esti középiskola 19 részvevővel, a politikai akadémia előadásait pedig 26 elvtárs látogatja.

Ha figyelembe vesszük, hogy az üzemből 240 kommunista dolgozik, de mintegy 85—90-en már 45 éven felüliek, akkor a papírforma szerint — tekintve, hogy az idősebbeket nem lehet erőltetni a tanulásra — kedvező képet kapunk a párttagok politikai oktatásáról. De csak a párttagokérol és — hangsúlyozzuk — csak papírforma szerint. A kenderfonó munkás- és alkalmazotti létszáma ugyanis eléri a 2400 főt, ebből lényegesen több pártönkivüli lehetett volna meggyőzni a tanulás fontosságáról. S a valóságban a kommunisták részvételével is vannak problémák.

Objektív okok

Vegyük először a Kardos János üzemigazgató által vezetett gazdaságpolitikai tanfolyamot. Erre 19-en jelentkeztek, s többek véleménye

szintén — nyilván az előadó képzettségéből, gondos felkészüléséből eredően — igen érdekesek szoktak lenni az előadások. Mégsem egyenletes a megjelenés: tavaly december 20-án például nyolcan hiányoztak, január 10-én viszont egy híján teljes volt a létszám. Itt persze objektív okok is közrejátszanak, mert a foglalkozásokat mindig délelőtt tartják, tehát a délutáni műszakban dolgozók rendszeresen távol maradnak. Pedig érdemes lenne mindegyiket meghallgatni. Vincze Istvánné erről a következőket mondotta:

— Elég nehéz az anyag feldolgozása. Az SZKP XXIII. kongresszusáról szóló példálul 98 oldalas füzetet tesz ki, s bizony elfordul, hogy egy családost asszony nem tud elkészülni vele. Ilyenkor néhányan inkább nem jönnek el, mert restellnek szó nélkül üldögnél. Nekem tetszik a gazdaságpolitika, korábban négy évig jártam politikai gazdaságtan szemináriumot is, jól használom a munkámban. De vannak az üzemből olyanok, akik ide is a tavalyi szintű tanfolyamra jelentkeztek, részben azért, hogy ne háborgassák őket, aztán miközben a propagandista beszél, ők el-elcsúszdítanak.

Színes, vonzó előadásokat

Általános vélemény, hogy az elvtársak szívesen ott volnának mindegyik foglalkozáson, ha nem tennének fel nekik ellenőrző kérdéseket és a ceruzát sem kellene elővenni. Ezért olyan népszerű a gyárban a szakszervezet hatáskörébe tartozó úgynévezett munkásakadémia is, ahol minden kötelezettség nélkül színes, vonzó előadásokat lehet hallani. De hadd mondjon erről véleményét Szép József, a szocializmus kérdéseit tanfolyam egyik vezetője is, aki elismerten nagy felelősséggel végzi pártmunkáját.

Igen nehéz a hallgatók igényeit kielégíteni. Sokan viszolyognak a számoktól, az országos politika boncolgatásától és inkább a maguk problémáival szeretnek foglalkozni. Egyszer megkérdeztem az elvtársakat, hogy miről akarnak hallani, s egyöntetű volt az igény: a piaci árákról, a lakáshelyzetéről, az anyag minőségének megjavításáról stb. Ha azonban például a KGST van napirenden — jölehet az ország gyorsabb holdogulását jelenti — látom, hogy némelyek álmosan pislognak rám. Legnagyobb figyelemmel az idealizmusról és a materializmusról szóló előadásomat kísérték, mert azt jobban tudtam élnékíteni régi korok eseményeivel. Ilyenről máskor is beszéljen — mondták a végén.

F. Nagy István

Tejúgy

Az Élelmiszer Kiskereskedelmi Vállalat boltjában egy idő óta nem lehet kapni félliteres üvegben pasztörözött tejet. Azóta kénytelen vagyok egy liter tejet venni reggelenként, s minden alkalommal keresem a partnert az üzemből, aki felém átvészli.

A csemegebolt vezetője, ahol rendszeres vásárló vagyok, nem tudott magyarázatot adni erről az intézkedésről, ugyanakkor kijelentette, hogy a félliteres tejet sokan vásárolták az üzletben.

Ez a változtatás nem szolgálja a vásárlók érdekeit!

Varga Mihály, a falemezgyár dolgozója

A házak festése

A szegedieknek és a városban látogatóknak szép látvány az újszegedi Odessza városnegyed. Az új negyed szépségét azonban rontja, hogy több ház külső képe megkopott, a festék rossz minősége miatt. Most az egyik ilyen házat már állványok veszik körül, s új köntösbe öltöztetik a megkopott külső falakat. Meg kellene ezt tenni a többi épülettel is, amelynek a festése lehullott. Jó, hogy a negyedben a festés helyét kóporosak a tavaly és az idén épült házak, s így különlegesen ideálloak.

B. J-né

A város dicsérete

A május elején beköszönött kora nyári időjárás, a meleg napok virágba, lombba borították a városi parkokat, ligeteket. A szegedi ember örömmel indult sétára más vidékről való vagy éppen külföldről érkezett vendégeivel.

Mi, idevalósiak azt mondjuk, Szegeden sok mindenben lehet gyönyörködni. Viszont, már hiányoltuk az egyik legüditőbb látványt, a Móra-parkban levő sugárvésző szökőkutat, de a napokban azt is működtetni kezdték. A sétányról, a folyó felett ive-

lő karsúvíz hídrol és a túlsó partról is gyönyörködtető látványt nyújt ez a szökőkút, s mi ezzel még gazdagabbnak érezzük magunkat. Meg is becsüljük és óvjuk városunk szépségét!

Szabó Béláné

Nagymamák találkozója

Petőfi-, Tarján és Fodortelepről találkozóra hívták a nagymamákat a petőfitelepi 2-es párházba. A kellemes, hangulatos és emlékeztető estét a nő-

„Lezárt út” a fűvészkertbe

A héten olvastam a Dél-Magyarországban, hogy a szabadtéri játékokra, a küll- és belföldi vendégek fogadására készült a város. A szórakozási lehetőség bővítésére szolgáljon az újszegedi fűvészkert is, ahol sok a tanulságos látvány.

Sajnos az odavezető út már igen rossz állapotban volt és ez év elején kiszállították a követ, hogy felújítsák az útvonalat. Három héttel ezelőtt a gyár előtti szakaszon egy-két nap alatt fel is szedték a kőburkolatot. Azt hittük, ha ilyen gyorsan megy a munka, nem sokáig kell gyalogolnunk, s buszviheti a látogatókat a fűvészkertbe. Most ugyanis a busz egyelőre csak az Odessza lakótelepi bejáróig közlekedik. A hetekkel ezelőtt felszedett kövezet azóta nem nyúlt senki, egy kapavágást sem tettek az út érdekében. Kérdésünk az; ha nem csinálják az utat, akkor miért kellett felszedni a kövezetet?

Dékány Szilveszterné Szilléri sugárút 31.

Nemzetközi kiállításra készül a Vasutas Képzőművész Kör

Ez a képzőművész kör a legrégebb Szegeden, de talán az Alföldön is. Tizenhét éve alakult, s már a tizennyolcadik kiállítását rendezte az idén. Összesen negyvenen vannak. A művészet szeretete hozta őket egy helyre. Van köztük munkás, adminisztrátor, tudományos kutató, iparitanulós és diák. Széchenyi tér 3. szám alatti műtermükben még lógnak a május kiállításról megmaradt képek. Kezdő és kiforrótt egyéniségre utalók. Szöke Győző, a kör alapítója és vezetője igazi lelkes-

déssel, szeretettel oktatja a művészszerető embereket. Sokan kerültek innen képzőművészeti főiskolára. s most is sok egyéni, érdekes munka kerül ki a kezük alól. Mint Szegő Jánosnak, Bede Istvánnak, Drégely Józsefnek, Nagy Lászlónak és másoknak.

Most a júniusi országos vasutas képzőművészeti kiállításra készülnek. S részt vesznek az augusztusban Svájcban megrendezendő nemzetközi vasutas képzőművészeti kiállításra is.

Újjászervezték a szakiskola zenekarát

Az idei tanévben újjászervezték a Szegedi Zeneművészeti Szakiskola hallgatóiból alakult szimfonikus zenekart, amely néhány évvel ezelőtt abbahagyta a működését. — Az új zenekar — a régebbi együttessel ellentétben — koncerteket is ad. A bemutató hangverseny-

re ma, csütörtök este fél 9 órai kezdettel kerül sor a szakiskola dísztermében. A műsoron Bartók Magyar képek című darabja. Bizet Djamileh című nyitánya és Händel Tűzijáték című szvitje szerepel. Vezényel Vántus István tanár, az együttes vezetője.